

АБИ НАЩАДКИ ЗНАЛИ Й ПАМ'ЯТАЛИ

Історико-краєзнавче дослідження сіл району, як і було заплановано, розпочали із Сестрятина. Хотілося дізнатися більше про цей населений пункт, почути від старожилів та місцевих краєзнавців детальнішу інформацію про деякі сторінки історії села.

Звичайно, робота це не одного дня. Потрібно декілька місяців плідної пошукової праці, тому звернулись до вчителя-історика, завідувача шкільним музеєм. Любова Іванівна Хвоєвська люб'язно представила свої дослідницькі матеріали і показала музей, оформлений у холі школи з великою майстерністю. Цікавою є одна з версій про походження назви села: «Ще кріпаки, коли переходили кордон, тікаючи від феодалського гніту, повторювали: «Все стратив! Все стратив!». Так і назвали поселення Всестратином, пізніше – Сестрятином».

В селі налічується 194 двори, де проживають 783 чоловіки. Й досі жителі ділять Сестрятин на Вигін, Абісінію, Соснину, Бірок, Центр. Цю інформацію та багато іншої ми отримали від працівників сільської ради, ще вони підказали, до кого із старожилів звернутися.

У Архипа Мусійовича Парійчука (фото справа), 1918 р.н., ми застали всю родину. Приїхали діти з Радивилова відвідати старенького батька, підтримати духовно і матеріально. Розмова вийшла цікавою. Кожен хотів щось підказати, згадуючи деталі подій.

Зі сльозами на очах Архип Мусійович згадав 1947 рік, коли рідного брата Лавріна разом з друзями-бандерівцями Дем'яном Волошином та Семеном Миходенком було вбито під час війсь-

кової операції в сестрятинському лісі. Рідні перезахоронили загиблих на сільському кладовищі. На могилі стояв дерев'яний хрест, на якому було вишкрябано тризуб. Сьогодні братська могила не впорядкована належним чином...

Сім'я Парійчуків, як багато жителів цього се-

ла, була виселена на поселення в Омську область. Там, у далекому Сибіру, Архип одружився, помер батько, народилися діточки...

У селі Безодня, що біля Сестрятина, збереглися хати «під стріхою». Показати їх нам запропонували Парійчуки. Ми побачили хату, яка є унікальною пам'яткою нашої історії. Надіємось, що наше покоління збереже її для нащадків. А працівники музею проведуть детальніше дослідження цієї будівлі, її історії. До речі, чудова природа у поєднанні з збереженою мінус-шиною може привабити любителів «зеленого»

туризму. Ще у Безодні є забуте старе кладовище, посередині якого – широка могила. За словами жителя цього села Кіндрата Яковича Мартинюка, 1914 р.н., у ній спочиває 17 людей. Це юнаки 1927 р.н., які втекли за Бродами з поїзда, що віз їх на каторгу в Німеччину. А в безоднівському лісі, саме біля «перешийку лісу коло річки», німці зробили засідку... Утікачів розстріляли. Це був 1944 рік. Лише коли Україна стала незалежною, було встановлено хрест та відправлено панахиду за убитими.

У Кіндрата Яковича прекрасна пам'ять, шкода, що очі вже не бачать. Та він не втрачає почуття

гумору у свої 91 рік.

Нелегкою була доля у Олександрі Павлівни Матвеевої, 1923 р.н. Вона згадує про відому пожежу у селі 1930 року, коли полум'я дійшло до церкви та, спаливши її, згасло. «Якийсь чоловік наказав мені з братом утікати, бо наша хата горить. Ми сховались у панському горосі. Тяжко було батькам, які виховували шестеро діточок, починати все спочатку.» А далі за участь сестри в УПА, яку було розстріляно, батьків забирають у Сибір. Олександра залишилась у селі тільки тому, що її на той момент не було вдома. Вжити допомогли добрі люди.

Вишиту сорочку та рушники отримав музей у подарунок від Антоніни Никифорівни Данилюк (фото зліва), 1927 р.н. Жінка розповіла про події, які відбувались у селі у воєнний період. Згадує подругу свого дитинства – єврейку Гинду. Її разом із всією родиною було розстріляно німецькими окупантами на хуторі Пороховня.

Як відомо, тутешні ліси були осередком загонів УПА. Антоніна була свідком деяких подій, та ділитися спогадами не хотіла (її двоюрідний брат Дем'ян Волошин спочиває у вже згаданій могилі). Антоніна Никифорівна має чудовий голос і знає багато українських пісень. І досі співає у хорі Свято-Миколаївської церкви.

Село Сестрятин вабить чудовою природою, цікавою історією, добрими жителями. Туди хочеться приїжджати знову і знову.

**Олеся ШИКАЛО,
Алла ДУЗІНСЬКА,**
працівники районного історичного музею.

Прапор перемоги. - 2006. - 17 лютого.